

STAVOVI MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA O UTJECAJU PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE

Martinović, Adriana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Rijeka, Faculty of Health Studies / Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija u Rijeci**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:184:656515>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Health Studies - FHSRI Repository](#)

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ SESTRINSTVA
DISLOCIRANI STUDIJ U KARLOVCU

Adriana Martinović

STAVOVI MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA O UTJECAJU
PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE

Završni rad

Karlovac, rujan 2022.

UNIVERSITY OF RIJEKA
FACULTY OF HEALTH STUDIES
UNDERGRADUET STUDY OF NURSING
DISLOCATED STUDY IN KARLOVAC

Adriana Martinović

ATTITUDES OF NURSES ON THE IMPACT OF THE COVID-19
PANDEMIC ON SEXUAL HEALTH

Final paper

Karlovac, rujan 2022.

Mentor rada: Josipa Rožman, mag. med. tehn.

Završni rad obranjen je dana 28. rujna 2022. u/na _____, pred
povjerenstvom u sastavu:

1. _____
2. _____
3. _____

Izvešće o provedenoj provjeri izvornosti studentskog rada

Opći podatci o studentu:

Sastavnica	SVEUČILIŠTE U RIJECI , FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA , DISLOCIRANI STUDIJ KARLOVAC
Studij	IZVANREDNI STUDIJ SESTRINSTVA
Vrsta studentskog rada	Završni rad
Ime i prezime studenta	Adriana Martinović
JMBAG	0351009073

Podatci o radu studenta:

Naslov rada	STAVOVI MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA O UTJECAJU PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE
Ime i prezime mentora	Josipa Rožman
Datum predaje rada	10.9.2022.g
Identifikacijski br. podneska	1906350936
Datum provjere rada	21.9.2022.g
Ime datoteke	Martinovi_zavr_no_lektorirano.doc
Veličina datoteke	701.02K
Broj znakova	35207
Broj riječi	5706
Broj stranica	37

Podudarnost studentskog rada:

Podudarnost (%)	16 %
-----------------	------

Izjava mentora o izvornosti studentskog rada

Mišljenje mentora	
Datum izdavanja mišljenja	21.9.2022.g
Rad zadovoljava uvjete izvornosti	da
Rad ne zadovoljava uvjete izvornosti	
Obrazloženje mentora (po potrebi dodati zasebno)	Podudarnost iznosi 16% stoga rad predstavlja izvorni završni rad

Datum

21. 09. 2022

Potpis mentora

Rožman Josipa

Rijeka, 26.7.2022.

Odobrenje nacrt završnog rada

Povjerenstvo za završne i diplomske radove Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci odobrava nacrt završnog rada:

STAVOVI MEDICINSKIH SESTARA/TEHNIČARA O UTJECAJU PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE:
rad s istraživanjem

ATTITUDES OF NURSES ON THE IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON SEXUAL HEALTH: research

Student: Adriana Martinović
Mentor: Josipa Rožman, mag. med. techn

Sveučilište u Rijeci, Fakultet zdravstvenih studija
Preddiplomski stručni studij Sestrinstvo-dislocirani studij u Karlovcu

Povjerenstvo za završne i diplomske radove

Predsjednik Povjerenstva

Pred. Helena Štrucelj, dipl. psiholog – prof.

ZAHVALA

Prvo se želim zahvaliti svojoj obitelji, koja je stajala uz mene i bila mi potpora u svim, boljim i lošijim, trenucima moga školovanja. Hvala vam što ste podupirali moje snove, imali razumijevanja i strpljenja tijekom mog studiranja

Zahvaljujem svim profesorima i predavačima Stručnog studija sestinstva veleučilišta u Karlovcu na prenesenom znanju.

Hvala svim kolegama, posebno onima koji su mi tijekom godina studiranja postali prijatelji, s kojima je svaki ispit bio lakši i zbog kojih su ove godine studiranja bile posebne.

Hvala svim mentorima u Općoj bolnici Karlovac koji su svojim savjetima i stručnošću doprinijeli kvaliteti mog obrazovanja.

I na kraju, posebno hvala mojoj mentorici. Josipi Rožman, mag. med. tehn., koja mi je pomogla prijeći cilj u mom obrazovanju. Hvala Vam na svim savjetima i pomoći. Hvala Vam na vremenu koje ste uzeli od sebe kako bih lakše prošla ovaj završni korak.

Hvala Vam.

SADRŽAJ

1.	12.		43.
	63.1.	SEKSUALNO I MENTALNO ZDRAVLJE	
	7		
3.1.1.	PREDNOSTI SEKSA TIJEKOM PANDEMIJE		7
3.1.2.	FIZIČKE DOBROBITI SEKSA		8
3.1.3.	PSIHOLOŠKE DOBROBITI SEKSA		8
3.1.4.	UTEJCAJ PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNU DISFUNKCIJU		9
3.2.	UČINCI KORONAVIRUSA NA SEKSUALNOST		9
3.1.1.	UČINCI PANDEMIJE COVID-19 NA SPOLNI ODNOS S PARTNEROM		9
4.	115.		125.1.
	ISPITANICI		12
5.2.	METODE		12
5.3.	STATISTIČKE METODE		12
5.4.	ETIČKI ASPEKTI ISTRAŽIVANJA		13
6.	146.1.	OPĆI PODACI O ISPITANICIMA	
	13		
6.2.	ISPITIVANJE STAVOVA O UČINKU PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE		16
7.	188.	2010.	219.
	2211.	24	

POPIS KORIŠTENIH KRATICA

SARS-CoV-2 - severe acute respiratory syndrome coronavirus 2

COVID-19 – koronavirus bolest

SZO/WHO – Svjetska Zdravstvena Organizacija/World Health Organization

GDPR - General Data Protection Regulation

HZJZ – Hrvatski Zavod za Javno Zdravstvo

SAŽETAK

Mentalno zdravlje po definiciji SZO-a glasi „Stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresom, može raditi produktivno i plodno te je sposoban pridonositi zajednici.“ Mentalno zdravlje važno je očuvati i njegovati, a to se postiže promocijom, prevencijom, ranim otkrivanjem bolesti, liječenjem i rehabilitacijom. Svi navedeni postupci ciljani su na zajednicu i na pojedinca. Seksualno zdravlje ima puno definicija i razni znanstvenici ga drugačije definiraju i tumače. Unatoč tome, seksualno zdravlje je kontinuitet pozitivnih psihičkih, fizičkih i sociokulturnih iskustava povezanih sa seksualnošću. Ono je sposobnost pojedinca da uživa i izražava svoju seksualnost slobodno od raznih rizika. Nedavna pandemija novootkrivene koronavirus bolesti, donijela je teške posljedice na zajednicu i pojedinca. Brzorastuće brojke novozaraženih i umrlih od COVID-19 uzele su danak na mentalno zdravlje društva. Konstantne izolacije, socijalno distanciranje i stresne okolnosti u kojima se pojedinac našao loše su utjecali na njegovo seksualno zdravlje.

U ovom radu provedeno je istraživanje o utjecaju pandemije COVID-19 na seksualno zdravlje medicinskih sestara/medicinskih tehničara. Istraživanje je provedeno u srpnju 2022. godine, a ciljana skupina ispitanika bila je odabrana jer su oni bili na „prvoj crti obrane“, odnosno oni su bili ti koji su žrtvovali sebe i zdravlje svoje obitelji kako bi drugima bilo bolje i lakše. Cilj ovog istraživanja bilo je prikupiti stavove medicinskih sestara/medicinskih tehničara na koje je direktno utjecala pandemija COVID-19. U svrhu istraživanja napravljena je vlastita anketa u obliku Google obrasca koji se sastojao od dva dijela. Prvi/opći dio sadrži opće podatke ispitanika (npr. dob, radno mjesto, godine staža i dr.), dok se drugi dio ankete sastojao od 20 izjava koje teže cilju rada, a to su stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara o seksualnom zdravlju prije i tijekom pandemije COVID-19.

KLJUČNE RIJEČI: medicinska sestra/medicinski tehničar, pandemija COVID-19, seksualnost, seksualno zdravlje, mentalno zdravlje

SUMMARY

According to the definition of the WHO, mental health is "A state of well-being in which an individual realizes his potential, can cope with normal life stress, can work productively and fruitfully, and is able to contribute to the community". Mental health is important to preserve and nurture, and this is achieved through promotion, prevention, early detection of disease, treatment and rehabilitation. All the mentioned procedures are aimed at the community and at individuals. Sexual health has many definitions and different scientists define and interpret it differently. Nevertheless, sexual health is a continuum of positive psychological, physical and sociocultural experiences related to sexuality. It is the ability of an individual to enjoy and express his sexuality free from various risks. The recent pandemic of the newly discovered coronavirus disease brought severe consequences for the community and the individual. The rapidly increasing numbers of new infections and deaths from COVID-19 have taken a toll on the mental health of society. Constant isolation, social distancing and stressful circumstances in which the individual found himself had a bad effect on his sexual health.

In this paper are presented results from research about impact of COVID-19 pandemic on sexual health of nurses. Research was done in July 2022., and this particular group was chosen because they were on „first line of defense“, apropos they were the ones that sacrificed themselves and their families wellbeing for the others. Main goal of this research was to collect attitudes of nurses that were directly impacted by the COVID-19 pandemic. Google form was made for this research that was made in 2 parts. First/general part had questions about general information from research group (e.g. age, work place, years of service and other), while second part of survey had 20 statements that aim for the goal of the research, and it is a attitudes of nurses about their sexual health before and during COVID-19 pandemic.

KEY WORDS: nurses, COVID-19 pandemic, sexuality, sexual health, mental health

1. UVOD

Definicija seksualnosti uključuje spol, rod, seksualni i rodni identitet, erotizam, emocionalnu privrženost, seksualnu orijentaciju, ljubav te reprodukciju. Svaka osoba ima svoje seksualne osjećaje, uvjerenja, stavove i potrebe, doživljaji seksualnosti su za svaku osobu jedinstveni te se stvaraju kroz osobna stajališta. Na osobna stajalište može utjecati kultura u kojoj osoba odrasta, osobno unutarnje iskustvo i okruženje u kojem živi ta osoba (1).

Istraživanja o seksualnosti pomažu u sprječavanju seksualnih problema i boljoj edukaciji mladih o seksualnosti. Zdrava seksualnost obilježje je sredine koja ju njeguje i štiti seksualna prava svakog člana sredine. Kao i svi aspekti koje gledamo kod zdrave jedinke, seksualno zdravlje je jedna od njih i ne smije se propustiti u holističkom pristupu jedinkama. Nažalost kao jedna od osnovnih ljudskih potreba, seksualnost je tema koja se izbjegava u društvu, te o samoj ne postoje mnoga istraživanja (2,3).

Iako nema puno istraživanja o seksualnom zdravlju, ovaj rad se upravo usredotočuje na seksualno zdravlje medicinskih sestara/medicinskih tehničara, onih koje je pandemija COVID-19 najviše pogodila (4,5). Postoje mnoga istraživanja o utjecaju pandemije COVID-19 na socioekonomske domene i sve aspekte globalnog zdravlja, ali poznat je samo mali utjecaj pandemije COVID-19 na seksualno zdravlje. Iako ne postoji dokaz o prenošenju koronavirusa seksualnim putem, pandemija COVID-19 utjecala je na seksualno ponašanje koje predstavlja rizik zbog asimptomatskih nositelja. Seksualna aktivnost ima pozitivan imunološki odgovor na cjelokupno zdravlje čovjeka i može ublažiti stres koji nam pandemija COVID-19 donosi (6). S obzirom na mnoga istraživanja o negativnom utjecaju pandemije COVID-19 na kvalitetu života, a uzimajući u obzir da je seksualna dobrobit koja uključuje seksualno zdravlje kao dio kvalitete života, očekujemo kako je pandemija COVID-19 negativno utjecala i na samo seksualno zdravlje (7). Istraživanje ovog rada su stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara na njihovo seksualno zdravlje.

Pandemija COVID-19 koja nas je pogodila uzrokovana je teškim akutnim respiratornim sindromom koronavirusom 2 (SARS-CoV-2). U Kini 2019. godine početak je COVID-19 javljanjem nespecifične upale pluća. Početkom ožujka 2020. godine, SZO proglašava globalnu pandemiju COVID-19 radi rapidnog pogoršavanja situacije s novooboljelima i brojem umrlih. Također od proglašenja pandemije, počele su i mjere zaštite i sprječavanja širenja COVID-19,

kao što su socijalno distanciranje, izolacije, zatvaranje radnih mjesta, nošenje zaštitne opreme prilikom izlaska iz naših domova. Sve te mjere uzele su danak našem mentalnom zdravlju (7).

Tijekom početka pandemije COVID-19, dok su bile široko rasprostranjene intervencije za upravljanje širenja koronavirusa, ljudi diljem svijeta i dalje su pronalazili načine za prilagodbu i povezivanje. Povećane razine stresa kroz koje su ljudi prolazili, mogu smanjiti ovu potrebu, ali socijalno distanciranje i stresne okolnosti također mogu povećati potrebu za emocionalnim povezivanjem. Internetske aplikacije za upoznavanje mogu olakšati povezivanje dok doživljavate stresan događaj koji može potaknuti prosocijalno ponašanje i ojačati međuljudske veze (7).

Naše zdravlje, koje uzimamo zdravo za gotovo, jako je krhko; posebice tijekom trajanja pandemije COVID-19. Postoje razne teorije koje objašnjavaju razlike u zdravlju na različitim razinama (8). Maslowljeva teorija hijerarhijskih potreba najbolje govori o zadovoljavanju svojih želja i potreba određenim redoslijedom (9).

Za očuvanje mentalnog zdravlja bitno ga je njegovati i to promocijom, prevencijom, ranim otkrivanjem bolesti, liječenjem i rehabilitacijom (10). Iako seksualno zdravlje ima puno definicija, za njega se može reći da je ono kontinuitet pozitivnih sociokulturnih, fizičkih i psihičkih iskustava povezanih s našom seksualnošću (11).

Svake godine 4. rujna obilježava se svjetski dan spolnog zdravlja, na inicijativu Svjetskog udruženja za seksualno zdravlje. Svjetsko udruženje za seksualno zdravlje je globalna organizacija koja se bavi promicanjem najbolje prakse u području spolnog zdravlja. Za ovaj događaj pripremaju se brojne aktivnosti kojima je cilj promicati spolno i reproduktivno zdravlje, informiranje i podizanje svijesti o važnosti odgovornog spolnog ponašanja, dodatnoj edukaciji, sprječavanju neplanirane trudnoće i spolno prenosivih bolesti (12).

Reproduktivno zdravlje odnosi se na reproduktivni sustav, proces tijekom cijelog života i njegove funkcije. Ono podrazumijeva mogućnost vođenja sigurnog, odgovornog i zadovoljavajućeg spolnog života, a također podrazumijeva mogućnost reprodukcije sa slobodnim odlučivanjem kada i koliko često se to želi. Također uključuje prava muškaraca i žena na informiranje i pristup sigurnim, prihvatljivim i učinkovitim sredstvima i metodama kontracepcije, te odgovarajuću zdravstvenu skrb tijekom trudnoće i poroda (13).

Negativni utjecaj pandemije COVID-19 na reproduktivno i spolno zdravlje očituje se u povećanju društvenih i zdravstvenih nejednakosti. Negativni čimbenici mogu se klasificirati

kao izravne posljedice pandemije COVID-19 (seksualno nasilje u obitelji) i neizravni utjecaji (loša zdravstvena skrb za trudnice i novorođenčad) (14).

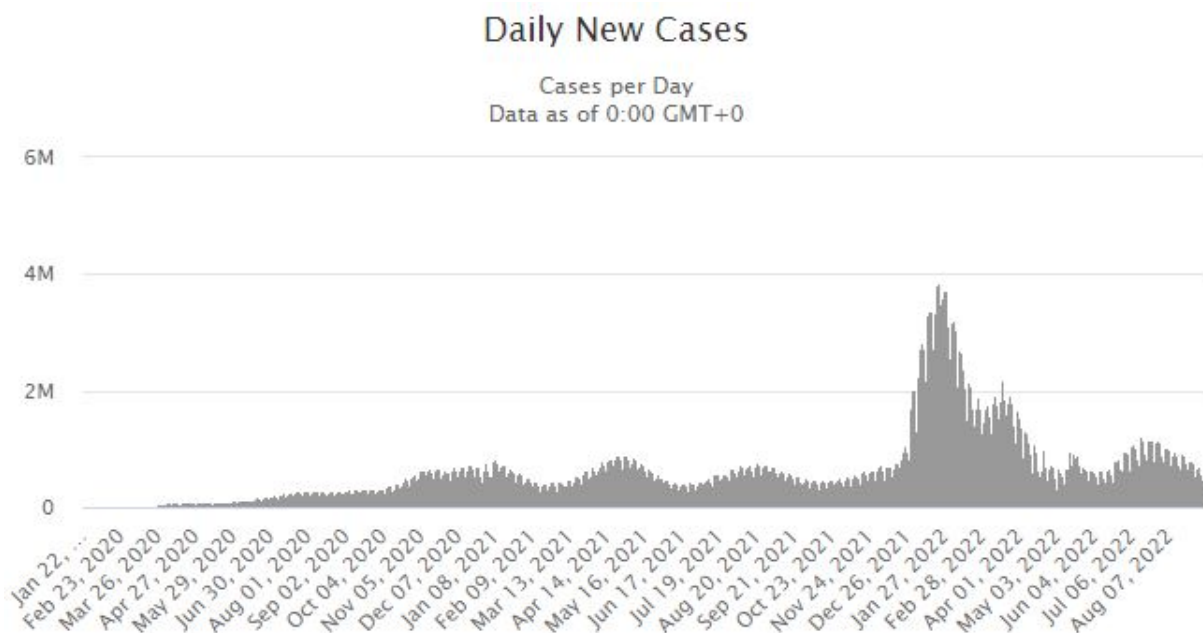
Nedvojbeno postoji hitna potreba da se razvije razumijevanje o tome kako se može pomoći radnicima na prvoj crti i njihovim obiteljima da iskoriste strategije suočavanja, kako kratkoročno tako i za poboljšanje pripravnosti za buduću pandemiju.

Cilj ovog rada je prikupiti stavove medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju pandemije COVID-19 na njihovo seksualno zdravlje. Za ovaj rad izrađena je vlastita anketa u obliku Google obrasca. Ova ciljana skupina ispitanika prikupljena je jer su baš medicinske sestre/medicinski tehničari bili na „prvoj crti obrane“, te su žrtvovali sebe, svoje dobro, žrtvovali su kontakt s obitelji i najbližima kako bi drugi bili zdravi i lakše prebrodili liječenje.

2. COVID-19

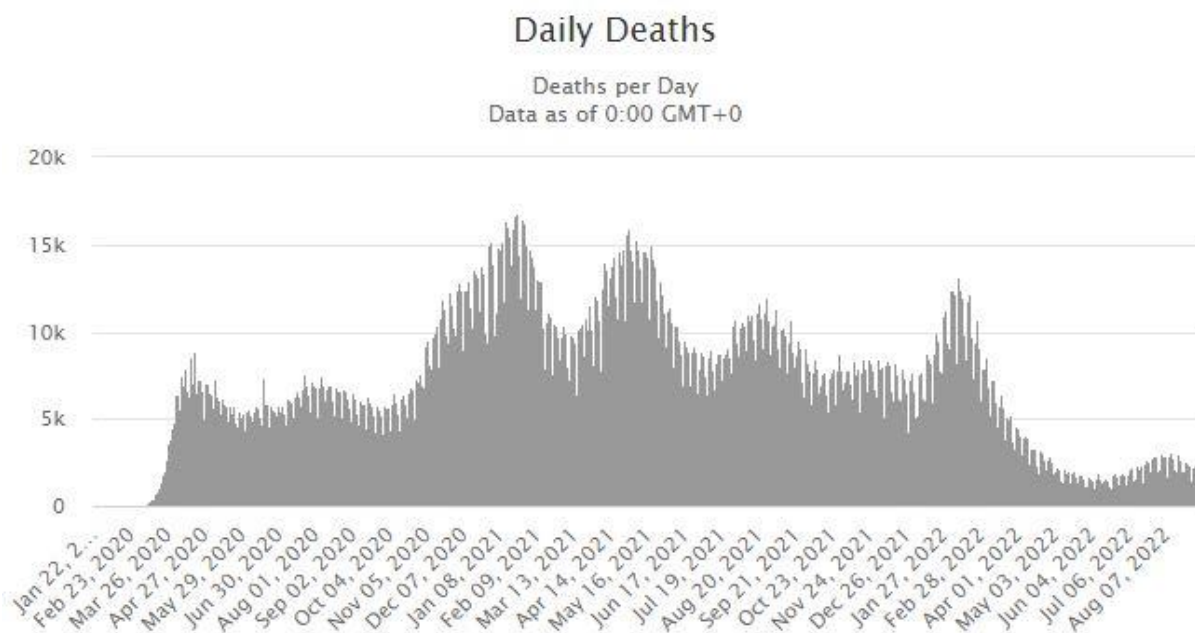
Nedavna pandemija nove koronavirus bolesti (COVID-19) uzrokovana je teškim akutnim respiratornim sindromom koronavirus 2 (SARS-CoV-2). Početak COVID-19 je 2019. godina u Wuhanu, provincija Hubei, Kina. Počelo je kao nespecifične upale pluća koje su epidemiološki bile povezane s veletržnicom plodova mora Huanan. Tijekom početka bolesti zabilježen je brz porast zaraženih pacijenata diljem svijeta, te tisuće smrtnih slučajeva uzrokovanih koronavirusom što je navelo SZO da 12. ožujka 2020. godine proglasi pandemiju COVID-19. Do danas svijet je platio danak pandemiji COVID-19 izgubljenim ljudskim životima, povećanjem siromaštva i ekonomskim posljedicama. Lijek za COVID-19 ne postoji, no zato postoje cjepiva. Prvo cjepivo protiv COVID-19 izvan kliničkog ispitivanja, primijenjeno je 8. prosinca 2020. (7).

Socijalno distanciranje, izolacije i stresne okolnosti, na koje su utjecale visoki brojevi novih slučajeva i smrtnost od COVID-19, uzele su danak mentalnog zdravlja. Na temelju službenih prijavljenih slučajeva od COVID-19 611,599,824; umrlo je 6,507,879 ljudi. U sljedeća dva dijagrama prikazani su dnevni brojevi zaraženih od COVID-19 od 22. siječnja 2020. do 5. rujna 2022.; te dnevni broj smrtnih slučajeva u istom vremenskom periodu (8).

Dijagram 4. 1. Prikaz dnevnih brojeva zaraženih od COVID-19 od 22. siječnja 2020. do 5. rujna 2022.

Izvor: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

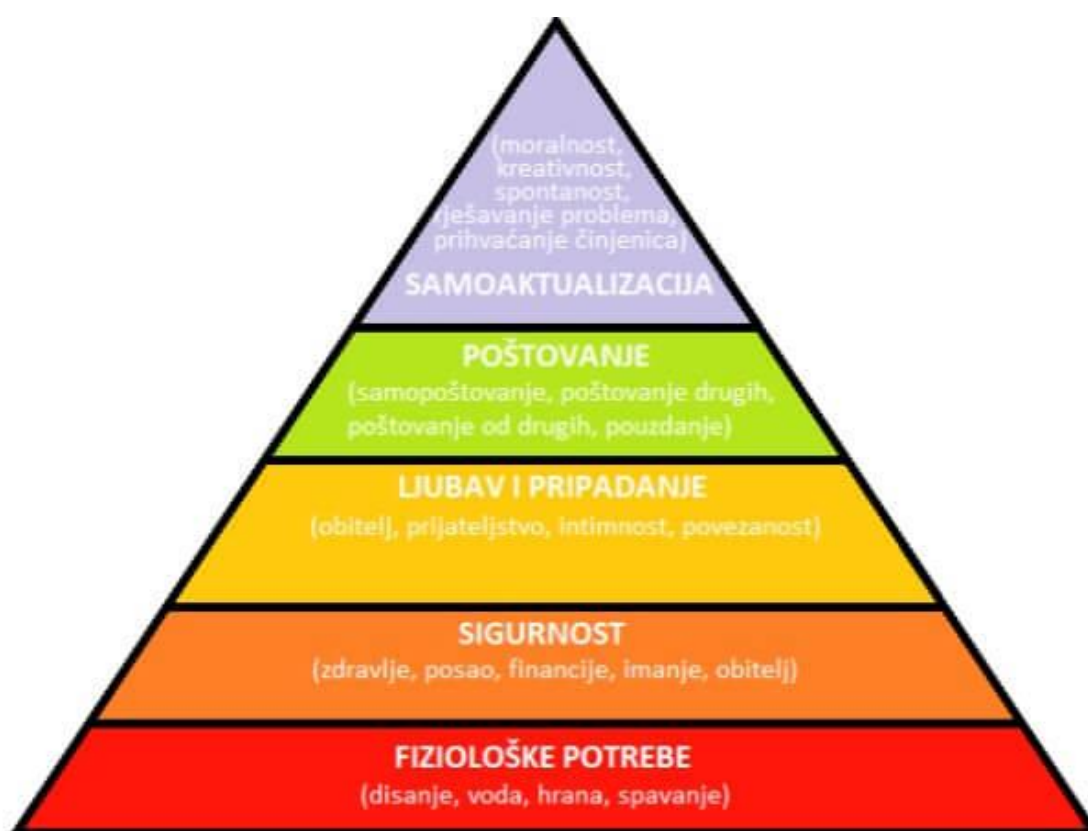
Dijagram 4.2. Prikaz brojeva smrtnih slučajeva od COVID-19 od 22. siječnja 2020. do 5. rujna 2022.

Izvor: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

3. ZDRAVLJE

Prema SZO zdravlje se definira kao „stanje potpunog tjelesnog, mentalnog i društvenog blagostanja, a ne samo kao odsustvo bolesti ili slabosti“ (11). Pojedinci iz različitih sredina, društvenih skupina, zemalja, socioekonomskog statusa, uživaju u različitim razinama zdravlja. Razne teorije pokušavaju objasniti razlike u zdravlju na različitim grupnim razinama, koje uključuju psihosocijalni status, materijalnu uskraćenost, zdravstveno ponašanje i sl. Zato se prema Maslowljevoj teoriji hijerarhijskih potreba polazi od pretpostavke da ljudi zadovoljavaju svoje želje i potrebe određenim redoslijedom, te se iste mogu definirati i hijerarhijski postaviti u piramidu. Maslowljev model razrađuje klalifikaciju u pet razina ljudskih potreba koja je prikazana na slici 5.1. Maslowljeva teorija hijerarhijskih potreba (9).

Slika 5.1. Maslowljeva teorija hijerarhijskih potreba.

Izvor: <https://krenizdravo.dnevnik.hr/zivotni-stil/put-ka-sreci/samoaktualizacija-sto-je-i-kako-je-postici>

3.1. SEKSUALNO I MENTALNO ZDRAVLJE

SZO mentalno zdravlje definira: „Stanje dobrobiti u kojem pojedinac ostvaruje svoje potencijale, može se nositi s normalnim životnim stresom, može raditi produktivno i plodno te je sposoban pridonositi zajednici“ (13). Promocijom, prevencijom, ranim otkrivanjem, liječenjem i rehabilitacijom provodi se zaštita mentalnog zdravlja. Svi postupci su usmjereni na cjelokupnu populaciju, te s određenim smjernicama usmjerenih prema posebnim rizičnim skupinama (10).

Seksualno zdravlje ima puno definicija, te ga razni znanstvenici drugačije tumače; no za njega se može reći da je to kontinuitet pozitivnih psihičkih, sociokulturnih i fizičkih iskustava povezanih sa seksualnošću. Seksualno zdravlje je sposobnost pojedinca da uživa i izražava svoju seksualnost slobodno od rizika (prisile, nasilja, spolno prenosivih bolesti, neželjene trudnoće i sl.) (13).

3.1.1. PREDNOSTI SEKSA TIJEKOM PANDEMIJE

Tijekom izvanredne situacije u vezi s pandemijom COVID-19, sustavi zdravstvene skrbi i medicinska istraživanja posvećuju svoje resurse u poboljšanje liječenja teških bolesti i sprječavanju smrtnosti od COVID-19; te tijekom pandemijske karantene, gdje su ljudi bili ograničeni u socijaliziranju i „kućnom zatvoru“ (izolaciji), imaju sveobuhvatne učinke na društveni, ekonomski i seksualni život pojedinca. Učinak socijalnog distanciranja ima veliki utjecaj na mentalno i fizičko zdravlje, dogodili su se kolateralni učinci pandemije kao što su smanjena razina tjelesne i kognitivne aktivnosti, sjedilački način života, emocionalni stres i tjeskoba. Ipak, može se istaknuti povećanje društvene svijesti i solidarnosti, i to usluge telefonskog prijateljstva. Unatoč dokumentiranom snažnom učinku na cjelokupno zdravlje i kvalitetu života, nažalost, malo se pozornosti posvećuje važnosti očuvanja spolnog zdravlja (14).

Iako postoje jasni pokazatelji da seksualna aktivnost i zadovoljavajući seksualni život poboljšavaju cjelokupno fizičko zdravlje i kvalitetu života, tijekom pandemije to se može zanemariti. Štoviše, postoje jasni pokazatelji da održavanje seksualne aktivnosti može ojačati imunitet, kognitivne i kardiovaskularne funkcije (14).

3.1.2. FIZIČKE DOBROBITI SEKSA

Već dugo je poznato da loše zdravlje može imati utjecaj na seksualnost. Depresija, kronična bol, dijabetes, bolesti srca, tumori primjeri su stanja koja mogu narušiti većinu područja seksualne funkcije. Ipak postoje istraživanja koja pokazuju kako seksualna aktivnost ima integralni doprinos kvaliteti života i cjelokupnom tjelesnom zdravlju. Seksualnu aktivnost možemo opisati kao oblik blage do umjerene tjelovježbe, ekvivalentan brzom hodanju ili penjanju uz 2 niza brda. Tijekom seksualne aktivnosti, porast krvnog tlaka rijetko prelazi 170 mmHg, a porast otkucaja srca rijetko prelaze preko 130/min, dostižući vrhunac oko 15 sekundi tijekom orgazma. Tjelesna intimnost, seksualna aktivnost, slobodno vrijeme i mentalne aktivnosti štite od blagog kognitivnog oštećenja, dok loša društvena mreža i status razvoda povećavaju rizik za blago kognitivno oštećenje (14).

Istraživači su otkrili da seksualno aktivne osobe u dobi od 50 do 90 godina imaju bolje pamćenje i postoji manja vjerojatnost da će patiti od depresije i usamljenosti. Također seksualno aktivne osobe mogu imati učinkovitiji imunološki sustav (14).

3.1.3. PSIHOLOŠKE DOBROBITI SEKSA

U razdobljima pandemije, mentalno zdravlje je ključno pitanje koje treba pozornost. Najčešći simptomi osobe u izolaciji su depresija, razdražljivost, strah, nervoza i krivnja. Istraživanja su pokazala pozitivnu povezanost između trajanja izolacije i lošijeg mentalnog zdravlja, kao što su specifičniji simptomi posttraumatskog stresa, ponašanja izbjegavanja i ljutnje (14).

Još nije poznat mehanizam kojim se pokazuje kako seksualna aktivnost utječe na mentalno zdravlje. Kod starijih osoba pokazalo se da seksualna aktivnost oslobađa dopamin koji utječe na kogniciju, posebno na njihovo pamćenje i izvršavanje zadataka. Seksualno zdravlje ključno je za globalno zdravlje i dobrobit svakog pojedinca. Tijekom pandemije, seksualna aktivnost, bila ona s partnerom ili putem masturbacije, može pružiti emocionalne i psihološke pomoći. Istraživanja pokazuju kako seksualna aktivnost povećava zadovoljstvo nečijim mentalnim zdravljem; povećane razine povjerenja, intimnosti, ljubavi u odnosima, poboljšana sposobnost opažanja, prepoznavanja, izricanje emocija, te smanjena uporaba nezrelih psiholoških obrambenih mehanizama (15).

3.1.4. UTJECAJ PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNU DISFUNKCIJU

Tijekom pandemije COVID-19 bile su izdane mjere sigurnosti, kao što je socijalno distanciranje, izolacija/samoizolacija, kako bi se spriječilo širenje infekcije SARS-CoV-2. Unatoč tome postoje izazovi vezani uz seksualno zdravlje i emotivne veze tijekom pandemije COVID-19. Pojedinci, koji se već susreću s problemom seksualne disfunkcije, mogu doživjeti promjene u liječenju, simptomima i tjeskobi vezane uz svoje seksualno zdravlje. Dok za druge, povećani stres i tjeskoba uzrokovani pandemijom COVID-19 mogu biti percipirajući čimbenik koji dovodi do pojave seksualnih problema, pa tako i seksualne disfunkcije (14).

3.2. UČINCI KORONAVIRUSA NA SEKSUALNOST

Pitanje o reproduktivnom i seksualnom zdravlju treba shvatiti ozbiljno, čak i u kriznim vremenima poput pandemije koja nas je zadesila; ali mediji su često koristili ovo pitanje kao odskočnu dasku za privlačenje pozornosti. Zato je potrebno preispitati objave na temu kako utječe koronavirus na naše seksualno zdravlje (16).

Prema istraživanjima, tijekom razdoblja izolacije i socijalnog distanciranja 39,5 % ispitanika upoznalo je novog slučajnog partnera, a većina, njih 84 %, imali su do 3 seksualna partnera, dok je 2,1 % upoznalo 10 seksualnih partnera (17). Jakov i suradnici otkrili su da je 40 % stanovništva prijavilo seksualne aktivnosti barem jednom tjedno u prosjeku, te se oni smatraju spolno aktivni. Kod ljudi koji su bili u izolaciji/samoizolaciji značajno se povećala seksualna aktivnost sa 33,5 % kod ljudi koji su bili izolirani/samoizolirani 0-5 dana, do 47 % kod onih koji su izolirani/samoizolirani 11 dana (18).

3.1.1. UČINCI PANDEMIJE COVID-19 NA SPOLNI ODNOS S PARTNEROM

Tijekom pandemije COVID-19 i mjera izolacije koje su nas štitile od širenja koronavirusa, ljudi su bili manje ometani i imali su više vremena koje su mogli posvetiti svojim partnerima, te su se mogli puno lakše opustiti u svojem domu; tako su se mogli prepustiti seksualnim aktivnostima češće tijekom dana. Prema podacima, ova izolacija mogla bi biti povezana s *eng. baby boomom* koji je neizbježan kroz 9 mjeseci. Ova pojava može se povezati s hipotezom o *eng. „blackout baby boom“*. Iako nikada potvrđena teorija, iz istraživanja se vidi kako su pandemije, prirodne katastrofe i teroristički napadi imali utjecaj na pozitivan učinak plodnosti. Učinci plodnosti u ovakvim situacijama ovise o različitim čimbenicima. Prema Yukselu i

Ozgoru koji navode da se seksualna aktivnost kod partnera u braku povećá s prosječno 1,9 puta na 2,4 puta tjedno, no udio žena koje žele ostati u drugom stanju se smanjuje (19).

HZZJ je izdao upute o spolnim odnosima za vrijeme pandemije:

- Ne postoje dokazi o prenošenju koronavirusa putem vaginalne ili sjemene tekućine
- Spolni odnos je vrlo bliski kontakt s drugom osobom, te tada ako je jedna osoba zaražena koronavirusom dovodi drugu osobu u rizik od zaraze COVID-19
- Masturbacija ne uključuje druge osobe, te kao takva ne nosi rizik od zaraze COVID-19
- Spolni odnosi s osobama s kojima živite ne nosi dodatan rizik od zaraze, to je ako se oba partnera pridržavaju mjera zaštite u svakodnevnom životu
- Tijekom spolnih odnosa preporuča se korištenje bilo koje metode kontracepcije kako bi se zaštitili od spolno prenosivih infekcija (20).

4. CILJ ISTRAŽIVANJA

Cilj istraživanja provedenog u ovom radu jesu stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju pandemije COVID-19 na njihovo seksualno zdravlje. Specifični cilj rada je istraživanje stavova medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju rada na COVID+ odjelu na njihovo seksualno zdravlje.

H1: Medicinske sestre/medicinski tehničari imaju negativne stavove o utjecaju pandemije COVID-19 na njihovo seksualno zdravlje

H2: Medicinske sestre/medicinski tehničari koji su radili na COVID+ odjelu duže od 6 mj. izražavaju negativnije stavove o utjecaju rada na COVID+ odjelu na njihovo seksualno zdravlje.

5. ISPITANICI (MATERIJALI) I METODE

5.1. ISPITANICI

Ispitanici koji su sudjelovali u ispunjavanju ove ankete su medicinske sestre/medicinski tehničari iz raznih vrsta radilišta (npr. opće bolnice, klinike, ambulante, domovi zdravlja i dr.) Republike Hrvatske. Ispitanici su ispunili anketu, napravljenu u obliku Google obrasca, koja je kružila po društvenim mrežama, odnosno grupama unutar društvenih mreža koje koriste isključivo medicinske sestre/medicinski tehničari.

Istraživanje je provedeno u srpnju 2022. godine, a anketa je bila otvorena 5 dana. Trajanje samog ispunjavanja ankete je do 10 minuta. Svi ispitanici prije provođenja ankete bili su upoznati s informacijom o cilju ankete i njejoj anonimnosti. U ovo istraživanje bilo je uključeno 159 ispitanika.

5.2. METODE

Metoda koje se koristila za istraživanje u ovom radu je vlastito izrađena anketa u obliku Google obrasca koji se sastoji od dva dijela. Prvi dio sadrži osobne informacije o ispitanicima (npr. dob, radno mjesto, godine staža i dr.), te drugi dio ankete koji sadrži 20 izjava koje teže cilju rada, a to su stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara o seksualnom zdravlju prije i tijekom pandemije COVID-19. Ispitanici u drugom dijelu ankete odgovarali su na izjave putem Likertove skale od 1 do 5. Brojevi su imali sljedeća značenja:

- 1 – uopće se ne slažem
- 2 – uglavnom se ne slažem
- 3 – niti se slažem, niti se ne slažem
- 4 – uglavnom se slažem
- 5 – potpuno se slažem

Ispitanici su prije provođenja ankete bili upoznati s informacijom o cilju i anonimnosti ankete.

5.3. STATISTIČKE METODE

Prikupljeni podaci će biti prikazani na intervalnoj ljestvici kroz dijagrame s pripadajućim opisom i zaključcima povezanim s pojedinim varijablama. Rezultati istraživanja će biti opisani metodom jednostavne deskriptivne statistike. Statistička analiza dobivenih podataka provest će se u programskom paketu IBM SPSS Statistic 23.0 (SPSS Inc., Chicago, IL, SAD).

5.4. ETIČKI ASPEKTI ISTRAŽIVANJA

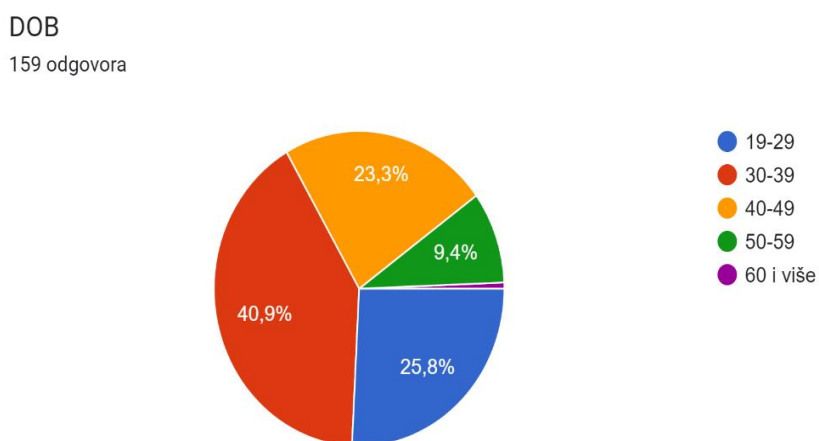
Tijekom istraživanja poštovala se privatnost svih sudionika prema Općoj odredbi o zaštiti podataka (GDPR). Ispunjenjem ankete smatra se kako su ispitanici potvrdili sudjelovanje u istraživanju, te da su prethodno pročitali i bili upoznati s informacijama vezanim za cilj istraživanja.

6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

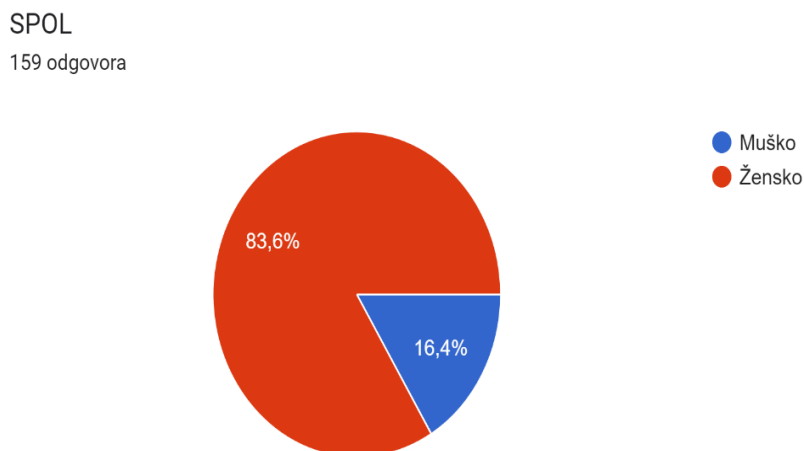
6.1. OPĆI PODACI O ISPITANICIMA

U istraživanju je sudjelovalo 192 medicinskih sestara/medicinskih tehničara, ali je u obradu rezultata uključeno 159 ispitanika jer su ostali upisali ustanovu zaposlenja nevezanu za zdravstvo. Prema dobnoj strukturi ispitanici su svrstani u pet kategorija, najviše ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju imaju između 30 i 39 godina, a najmanje je onih koji imaju 60 i više godina.

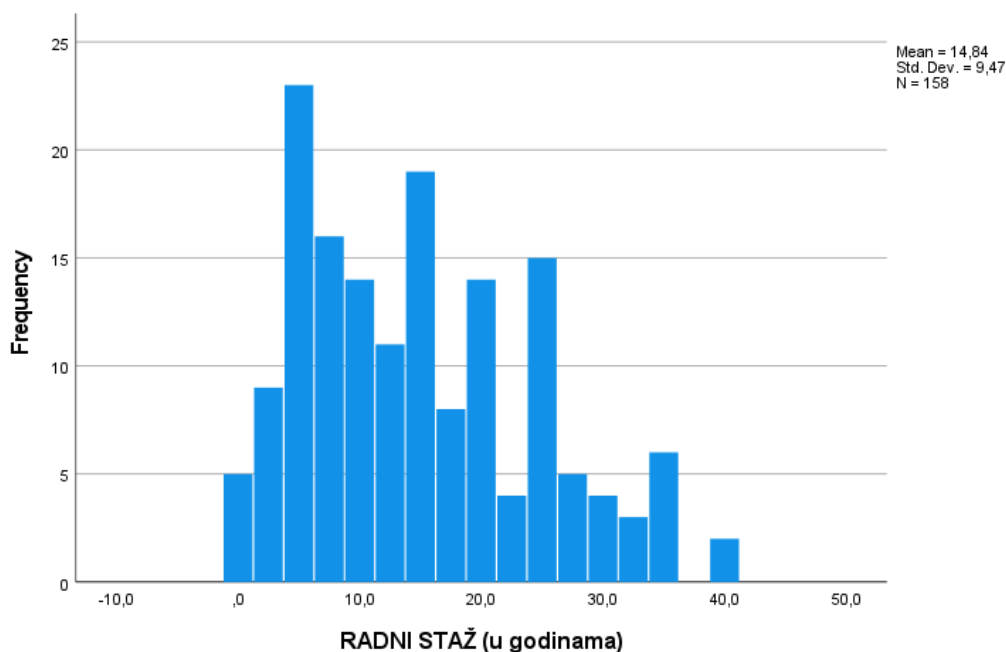
Dijagram 6.1. Ispitanici podijeljeni prema dobi.

U istraživanju je sudjelovalo 133 žena i 26 muškaraca, što je očekivano s obzirom da se više pripadnice ženskog spola odvažaju učiti u ovu profesiju.

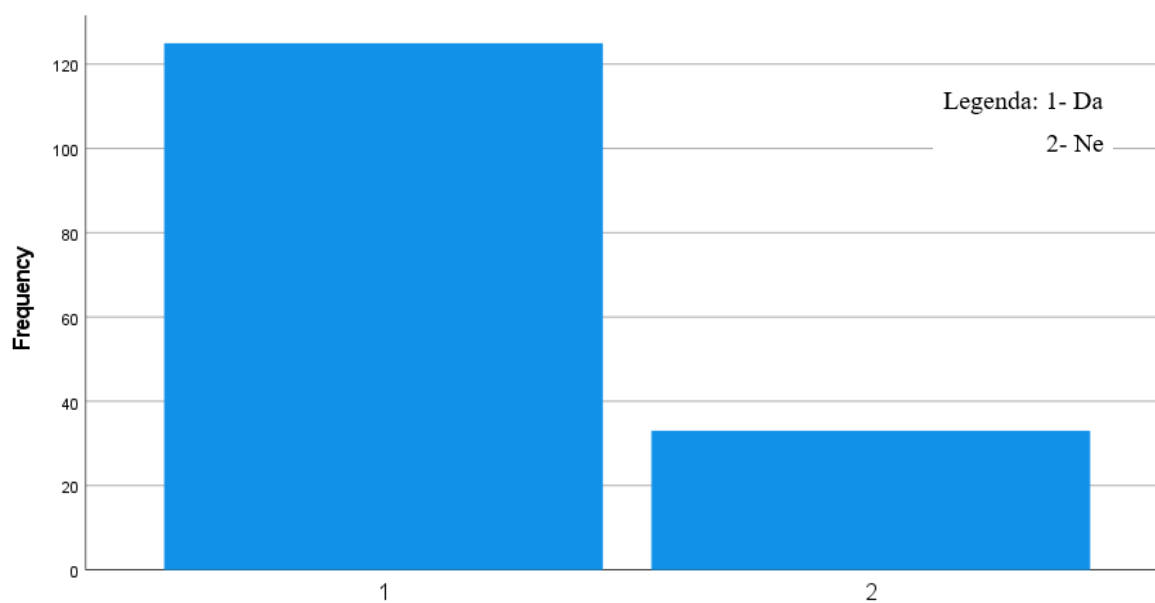
Dijagram 6.2. Ispitanici podijeljeni prema spolu.

Ispitanici koji su sudjelovali u istraživanju imaju prosječne godine radnog staža 14,84. Najkraći navedeni radni staž je manje od godine dana, a najduži radni staž je 40 godina.

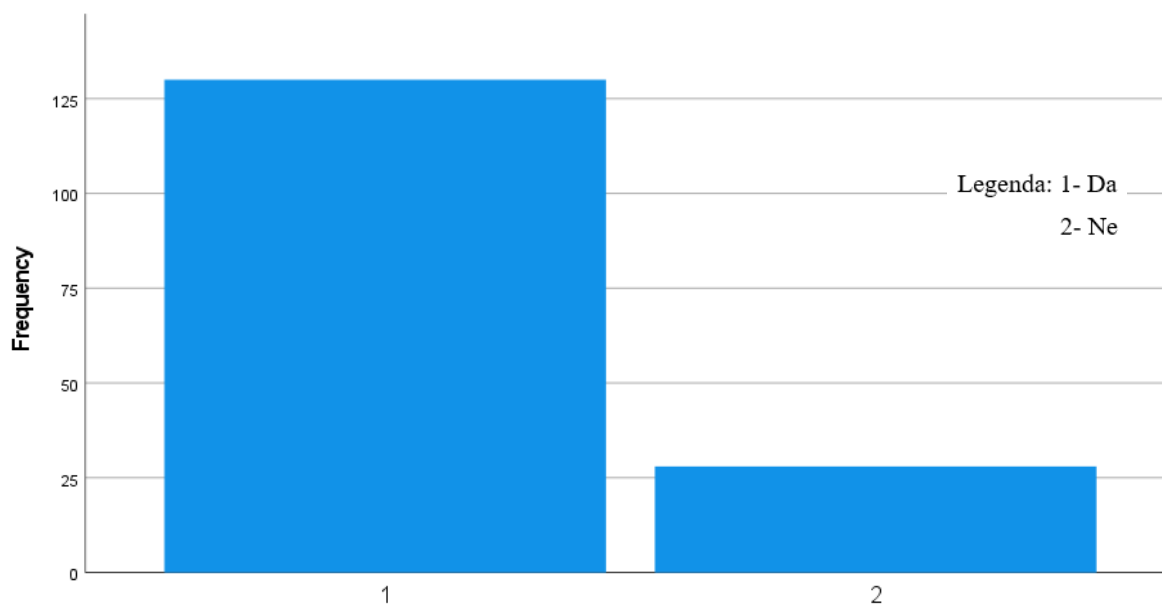

Dijagram 6.3. Prikaz radnog staža (u godinama)

125 ispitanika je preboljelo COVID-19, a 33 nisu bili zaraženi virusom. 130 osoba je bilo barem jednom u samoizolaciji kao bliski kontakt sa osobom zaraženom virusom COVID-19 ili u izolaciji, a 28 osoba nikada nije bilo u samoizolaciji ili izolaciji.

Dijagram 6.4. raspodjela ispitanika prema pitanju: „Jeste li preboljeli COVID-19?“

Dijagram 6.5. Raspodjela ispitanika prema pitanju: „Jeste li bili u izolaciji/samoizolaciji?“

6.2. ISPITIVANJE STAVOVA O UČINKU PANDEMIJE COVID-19 NA SEKSUALNO ZDRAVLJE

Glavni cilj ovog istraživanja bio je ispitati stavove medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju pandemije Covid-19 na njihovo seksualno zdravlje. Metodom jednostavne deskripcije dobili smo rezultate koji ukazuju da su stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju pandemije Covid-19 na njihovo seksualno zdravlje negativne ($M=54,87$, $sd=7,49$) čime smo potvrdili našu hipotezu.

M	sd	min	max
54,87	7,49	35	80

Tablica 6.1. Deskriptivni podaci stavova medicinskih sestara/medicinskih tehničara.

Istraživanjem smo obuhvatili i ispitivanje stavova medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju rada na COVID+ odjelu na njihovo seksualno zdravlje u sklopu specifičnog cilja. Nije dobivena statistički značajna razlika u stavovima između medicinskih sestara/tehničara koji rade šest mjeseci i kraće na COVID+ odjelu i onih koji rade duže od 7 mjeseci na COVID+ odjelu ($t=1,61$, $ss=82$, $p=0,11$). Dobivenim rezultatima odbacujemo hipotezu.

t	ss	p
1,61	82	$p>0,05$

Tablica 6.2. Razlika u stavovima između medicinskih sestara/medicinskih tehničara koji rade šest mjeseci i kraće na COVID+ odjelu i koji rade sedam mjeseci i duže na COVID+ odjelu.

7. RASPRAVA

Pandemija COVID-19 utjecala je na sve aspekte naših života, socioekonomske domene i globalno zdravlje; no njezine posljedice se još uvijek istražuju. Iako postoje istraživanja o utjecaju pandemije na naše zdravlje, jako je malo istraživanja kako ona utječe na naše seksualno zdravlje. Iako ne postoji dokaz da se koronavirus prenosi spolnim putem, postojao je rizik od asimptomatskih nositelja. Dokazano je kako seksualna aktivnost ima pozitivan utjecaj na imunosni sustav pojedinca koji utječe na zdravlje, te da te aktivnosti mogu ublažiti stres koji nam je donijela pandemija COVID-19.

Za ovo istraživanje napravljena je anketa koju su ispunjavale medicinske sestre/medicinski tehničari. Sudjelovalo je 159 ispitanika, od kojih 83,6 % žena i 16,4 % muškaraca. Iz dijagrama iz poglavlja *Rezultati* vidi se kako je većina ispitanika u svojim tridesetim godinama, njih 40,9 %; te podjednakim brojem ispitanika u njihovim dvadesetima (25,8 %) i četrdesetima (23,3 %).

U istraživanju provedenom tijekom srpnja 2022. godine sudjelovalo je 159 ispitanika. Prema istraživanju, stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara jesu negativni, odnosno pandemija COVID-19 utjecala je na njihovo seksualno zdravlje, te se time potvrđuje hipoteza za glavni cilj rada. Također u ispitivanju su obuhvaćeni stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara koji su radili na COVID+ odjelu o utjecaju tog rada na njihovo seksualno zdravlje, te prema t-testu nema značajne razlike između medicinskih sestara/medicinskih tehničara koji su proveli manje, odnosno više od 6 mjeseci na COVID+ odjelu.

Prema istraživanjima koja su provedena o tome kako pandemija COVID-19 utječe na seksualno zdravlje, može se vidjeti kako je pandemija negativno utjecala na seksualni život pojedinca. Ovi rezultati istraživanja mogu se usporediti s drugim istraživanjem provedenog među pojedincima iz različitih zanimanja (21). Stavovi pojedinaca iz oba istraživanja se poklapaju, odnosno pandemija COVID-19 je negativno utjecala na seksualno zdravlje, pa tako i na ostale aspekte naših života. Studija provedena o promjenama seksualnog ponašanja tijekom pandemije COVID-19, istražila je da je 43,5 % sudionika prijavilo kvalitete seksualnog života. Manji broj sudionika (20,8 %) reklo je da masturbiraju jednom ili više puta dnevno (22).

Budući da ne postoje istraživanja o stavovima medicinskih sestara/medicinskih tehničara o utjecaju pandemije COVID-19 na seksualno zdravlje, napravljena je usporedba sa dosadašnjim istraživanjima o stavovima i utjecaju pandemije COVID-19 na kvalitetu života. Prema istraživanju Bebić (2022.) utvrđena je povezanost ljubavnog statusa s depresijom i

zadovoljstvom kvalitete života tijekom pandemije COVID-19. Tijekom ovog istraživanja, veliki doprino, imala je jedna varijabla, a to je intimni odnos s partnerom. Na njega se gledalo kao nešto što pozitivno utječe na pojedinca tijekom stresnih i neugodnih životnih situacija, kao što je pandemija COVID-19 (22).

Kvaliteta života tijekom pandemije COVID-19 narušena je svima. Prema istraživanju koje je provedeno na 2600 studenata preddiplomskog studija sestrinstva na 5 sveučilišta u Norveškoj (Beisland et al 2021.) pokazuje kako su studenti u strahu od koronavirusa, te da je njihova kvaliteta života narušena (23).

8. ZAKLJUČAK

Kako je rečeno prije, pandemija COVID-19 je utjecala na naše živote. Mjere koje su nas trebale štititi također su se negativno izrazile na mentalnom i seksualnom zdravlju pojedinca. Strahom od zaraze, smanjen je kontakt između ljudi, te se tako gubio kontakt između parova i njihova želja za fizičkom aktivnosti se smanjila. Obzirom na druga, slična istraživanja vidi se kako je pandemija COVID-19 utjecala na sve aspekte našeg zdravlja i kvalitetu života kojeg vodimo.

Kroz dobivene rezultate ovog istraživanja može se zaključiti kako je pandemija COVID-19 utjecala negativno na seksualno zdravlje medicinskih sestra/medicinskih tehničara. Stavovi medicinskih sestara/medicinskih tehničara koji su proveli manje, odnosno više od 6 mjeseci na COVID+ odjelu se ne razlikuju, te se može zaključiti kako je pandemija COVID-19 jednako utjecala na medicinske sestre/medicinske tehničare koji su radili na COVID+ odjelu i onih koji nisu.

10. ŽIVOTOPIS

Rođena sam 27.09.1984. u Karlovcu. Osnovnu školu „Braća Seljan“ pohađala sam do 1999. te sam nakon završetka upisala srednju medicinsku školu u Karlovcu. Nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja 2003. godine sam obavila pripravnički staž u Specijalnoj bolnici za produženo liječenje Duga Resa. Radila sam u ambulanti opće prakse, kućnoj njezi, Centru Nada, Obiteljskom domu za starije i nemoćne, te sam od 2020. godine u OB Karlovac. Odlučila sam se na dodatno usavršavanje, te sam 2019. godine upisala Stručni studij sestrinstva Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci, dislociranog studija u Karlovcu.

9. LITERATURA

1. Vulić K. Seksualno zdravlje i seksualna terapija [Undergraduate thesis]. Osijek: Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences; 2011 [cited 2022 June 01] Available at: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:028247>
2. Christopher K. Belous. (2022) [Clinical reviews editorial: highlighting sexual potential with sexual locations](#). *Sexual and Relationship Therapy* 37:1, pages 7-10.
3. Michela Villani. (2020) [Reconstructing Sexuality after Excision: The Medical Tools](#). *Medical Anthropology* 39:3, pages 269-281.
4. Edwards, W.M., Coleman, E. Defining Sexual Health: A Descriptive Overview. *Arch Sex Behav* 33, 189–195 (2004).
<https://doi.org/10.1023/B:ASEB.0000026619.95734.d5>
5. Alain Giami (2002) Sexual Health: The Emergence, Development, and Diversity of a Concept, *Annual Review of Sex Research*, 13:1, 1-35, DOI: [10.1080/10532528.2002.10559801](https://doi.org/10.1080/10532528.2002.10559801)
6. Corina Pennanen-Iire, Mário Prereira-Lourenço, Anna Padoa, André Ribeirinho, Ana Samico, Marina Gressler, Noor-Ahmed Jatoui, Mehri Mehrad, Abby Girard, Sexual Health Implications of COVID-19 Pandemic, *Sexual Medicine Reviews*, Volume 9, Issue 1, 2021, Pages 3-14
7. Marco Ciotti, Massimo Ciccozzi, Alessandro Terrinoni, Wen-Can Jiang, Cheng-Bin Wang & Sergio Bernardini (2020) The COVID-19 pandemic, *Critical Reviews in Clinical Laboratory Sciences*, 57:6, 365-388, DOI: [10.1080/10408363.2020.1783198](https://doi.org/10.1080/10408363.2020.1783198)
8. B. Gavin, J. Lyne i F. McNicholas: Mental health and the COVID-19 pandemic, *Irish Journal of Psychological Medicine*, br. 37, lipanj 2020., str. 156-15,
<https://doi.org/10.1017/ipm.2020.72>
9. Sušić N. Maslowljeva teorija - hijerarhija potreba [Završni rad]. Gospić: Veleučilište Nikola Tesla u Gospiću; 2016 [pristupljeno 04.09.2022.] Dostupno na:
<https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:107:004347>
10. B. Antolić, M. Novak, Promocija mentalnog zdravlja: Temeljni koncepti i smjernice za roditeljske i školske programe: *Psihologijske teme*, 2016, vol. 25, br. 2, 317-339.
11. <https://www.who.int/about/governance/constitution>
12. <https://www.hzjz.hr/dogadaj/svjetski-dan-spolnog-zdravlja/>

13. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response>
14. Döring N. How Is the COVID-19 Pandemic Affecting Our Sexualities? An Overview of the Current Media Narratives and Research Hypotheses. *Archives of Sexual Behavior*. 2020.;14.
15. Döring, N., Walter, R.. Wie verändert die COVID19-Pandemie unsere Sexualitäten? Eine Übersicht medialer Narrative im Frühjahr 2020 [How is the 44 COVID-19 pandemic changing our sexualities? An overview of media narratives in spring 2020]. *Zeitschrift für Sexualforschung*. 2020;33(2), 65–75.
16. Mamula, M. (2010). *Psihologija seksualnost-skripta s predavanja*. Osijek: Filozofski fakultet.
17. Shilo G, Mor, Z. COVID-19 and the Changes in the Sexual Behavior of Men Who Have Sex With Men: Results of an Online Survey. *J. Sex. Med.* 2020: 17; 1827–1834.
18. Jacob L, Smith L, Butler L, Barnett L, Grabovac Y, et al. Challenges in the practice of sexual medicine in the time of COVID-19 in the United Kingdom. *J. Sex. Med.* 2020: 17; 1229–1236.
19. Ait Addi R., Benksim A., Cherkaoui M. Sexuality and fertility in the time of COVID-19. *Journal of Clinical and Experimental Investigations*, 2020:11(4).
20. Hrvatski zavod za javno zdravstvo: Spolni odnosi u doba korone. Dostupno na: <https://www.hzjz.hr/sluzba-promicanje-zdravlja/sto-treba-znati-o-spolnimodnosima-u-doba-pandemije-koronavirusa/>. Lončar V. Utjecaj pandemije
21. COVID-19 na partnerske odnose te seksualno i reproduktivno zdravlje [Diplomski rad]. Koprivnica: Sveučilište Sjever; 2021 [pristupljeno 07.09.2022.] Dostupno na: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:122:303166>
22. Lehmler J.J, Garcia J.R, Gesselman A.N, Mark K.P. Less sex, but more sexual diversity: Changes in sexual behavior during the COVID-19 coronavirus pandemic. *Leis. Sci.* 2020: 1–10
23. Adil MT, Rahman R, Whitelaw D, Jain V, Al-Taani O, Rashid F, et al. SARS-CoV-2 and the pandemic of COVID-19. *Postgrad Med J.* 2021 Feb;97(1144):110-6. DOI:10.1136/postgradmedj-2020-138386

Slike i dijagrami:

1. Dijagram 4.1.: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>
2. Dijagram 4.2.: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

3. Slika 5.1.: <https://krenizdravo.dnevnik.hr/zivotni-stil/put-ka-sreci/samoaktualizacija-sto-je-i-kako-je-postici>

11.PRILOZI

Prilog 1. Anketa korištena u svrhu istraživanja

PITANJA U PRVOM DIJELU ANKETE:

1. DOB

- 19-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60 I VIŠE

2. SPOL

- MUŠKI
- ŽENSKI

3. ŽUPANIJA U KOJOJ RADITE

- _____

4. USTANOVA ZAPOSLENJA (npr. OB Karlovac, KBC Split i sl.)

- _____

5. RADNO MJESTO (odjel)

- _____

6. JESTE LI TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 RADILI NA COVID+ ODJELU?

- DA
- NE

7. AKO JE NA PRETHODNO PITANJE ODGOVOR „DA“, KOLIKO DUGO (u mjesecima?)

- _____
- Ne odnosi se na mene

8. RADNE SMJENE

- JUTARNJI RAD
- SMJENSKI RAD
- RAD U TURNUSIMA
- OSTALO_____

9. RADNI STAŽ

- 0-5 god
- 6-10 god
- 11-15 god
- 16-20 god
- 21-30 god
- 31-40 god
- 41 i više

10. MJESTO STANOVANJA

- VLASTITO KUĆANSTVO
- PODSTANARSTVO
- U KUĆI RODITELJA

11. BRAČNI STATUS

- OŽENJEN/UDATA/VANBRAČNA ZAJEDNICA
- RASTAVLJEN/A
- UDOVAC/ICA
- NEOŽENJEN/NEUDATA

12. RODITELJSKI STATUS – IMAM DJECU

- DA
- NE

13. JESTE LI PREBOLJELI COVID-19

- DA
- NE

14. JESTE LI BILI U SAMOIZOLACIJI/IZOLACIJI

- DA
- NE

STAVOVI MEDICINSKIH SESTARA/MEDICINSKIH TEHNIČARA O SEKSUALNOM ZDRAVLJU

Pitanja u drugom dijelu ankete biti će izražena u Likertovoj skali od 1 do 5:

- 1 – uopće se ne slažem
- 2 – uglavnom se ne slažem
- 3 – niti se slažem, niti se ne slažem
- 4 – uglavnom se slažem
- 5 – potpuno se slažem

1. ZADOVOLJNA SAM SVOJIM SEKSUALNIM ŽIVOTOM
2. SMATRAM DA JE PANDEMIJA COVID-19 POZITIVNO UTJECALA NA MOJE ZADOVOLJSTVO SEKSUALNIM ŽIVOTOM
3. SMATRAM DA JE PANDEMIJA COVID-19 NEGATIVNO UTJECALA NA MOJE ZADOVOLJSTVO SEKSUALNIM ŽIVOTOM
4. UKOLIKO SMO JA I MOJ PARTNER BILI ISTOVREMENO U SAMOIZOLACIJI/IZOLACIJI, BILI SMO MANJE SEKSUALNO AKTIVNI
5. UKOLIKO SMO JA I MOJ PARTNER BILI ISTOVREMENO U SAMOIZOLACIJI/IZOLACIJI, BILI SMO VIŠE SEKSUALNO AKTIVNI
6. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 MOJ SEKSUALNI ŽIVOT BIO JE BOLJI
7. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 MOJ SEKSUALNI ŽIVOT POSTAO JE BOLJI
8. SMATRAM DA JE MOJ PARTNER BIO ZADOVOLJAN NAŠIM SEKSUALNIM ŽIVOTOM PRIJE PANDEMIJE COVID-19
9. SMATRAM DA JE MOJ PARTNER ZADOVOLJNIJI NAŠIM SEKSUALNIM ŽIVOTOM TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19
10. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM IZVANBRAČNU AFERU
11. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM IZVANBRAČNU AFERU
12. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM AFERU SA KOLEGOM SA POSLA

13. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM AFERU SA KOLEGOM SA POSLA
14. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 MANJE SAM SE VIRTUALNO DOPISIVAO/LA SA OSOBAMA O SEKSUALNOSTI (emotivna veza)
15. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 VIŠE SAM SE VIRTUALNO DOPISIVAO/LA SA OSOBAMA O SEKSUALNOSTI (emotivna veza)
16. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 MANJE SAM SE VIRTUALNO DOPISIVAO/LA SA OSOBAMA O SEKSUALNOSTI (emotivna veza)
17. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 VIŠE SAM SE VIRTUALNO DOPISIVAO/LA SA OSOBAMA O SEKSUALNOSTI (emotivna veza)
18. PRIJE PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM MANJE POTREBE ZA SKLAPANJEM EMOTIVNE/PRIJATELJSKE VEZE
19. TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19 IMAO/LA SAM VIŠE POTREBE ZA SKLAPANJEM EMOTIVNE/PRIJATELJSKE VEZE
20. SMATRAM DA SMO SE PARTNER I JA EMOTIVNO RAZDVOJILI TIJEKOM PANDEMIJE COVID-19